

HOMOLOGACIÓ DE RARESES ORNITOLÒGIQUES A BALEARS. INFORME DE 2002

Carles LÓPEZ-JURADO¹,
i el Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB

RESUM.- *Homologació de rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2002.* Dotzè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB. S'han homologat 18 registres, corresponents a les següents espècies, moretò cabussó *Aythya marila*, esmerla *Falco columbarius*, guàtlera maresa *Crex crex*, fuell de collar *Charadrius morinellus*, cucui reial *Clamator glandarius*, bosqueta pàl·lida *Hippolais pallida*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*, gralla de bec vermell *Pyrhcorax pyrrhcorax* i hortolà groc *Emberiza citrinella*.

També hi incloem, 14 observacions a Balears homologades pel *Comité de Rarezas* de la *Sociedad Española de Ornitología* (CR-SEO) corresponent a l'informe de 2000, hi destaquen quatre registres homologats per primera vegada a les Balears, l'agró dimorf *Egretta gularis*, l'oca egípcia *Alopochen aegyptiacus*, l'ull de bou fosc *Phylloscopus fuscatus*, i l'estornell rosat *Sturnus roseus*. La resta d'observacions són l'ànnera canyella *Tadorna ferruginea*, sel·la alablava *Anas discors*, titina citrina *Motacilla citreola*, ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus*, i el menjamosques de collar *Ficedula albicollis*.

SUMMARY.- *Homologation of bird rarities in the Balearics. Report 2002.* Twelveth annual report presented by the GOB Committee of Ornithologic Rarities, 18 reports have been homologated corresponding to the following species, Scaup *Aythya marila*, Merlin *Falco columbarius*, Corncrake *Crex crex*, Dotterel *Charadrius morinellus*, Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius*, Olivaceous Warbler *Hippolais pallida*, Orphean Warbler *Sylvia hortensis*, Lesser Whitethroat *Sylvia curruca*, Red-backed Shrike *Lanius collurio*, Chough *Pyrhcorax pyrrhcorax* and Yellowhammer *Emberiza citrinella*.

We also include 14 observations sighted in the Balearic Islands which were homologated by the *Committee of Rarities of the Spanish Society of Ornithology* (CR-SEO) in its annual report of 2000. Two of these observations stand out because it is the first time they have been homologated in the Balearic Islands: Western Reef Egret *Egretta gularis*, Egyptian Goose *Alopochen aegyptiacus*, Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus* and Rosy Starling *Sturnus roseus*. The rest of the observations are the Ruddy Shelduck *Tadorna ferruginea*, blue-winged Teal *Anas discors*, Citrine Wagtail *Motacilla citreola*, Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* and Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*.

¹ GOB Mallorca. C. de Can Verí, 1, 3r. 07001 Palma

Aquest és el dotzè informe anual que presenta el Comitè de Rareses de Balears del GOB. S'hi presenten 16

registres relatius a l'any 2002, però s'hi inclouen també tres de 2001 i un altre de 1981, tots ells corresponents a 12 espè-

cies. El percentatge d'homologació d'enguany ha estat d'un 90%, superior a la mitjana d'anys anteriors. L'informe ha homologat observacions de les següents espècies, moretó cabussó *Aythya marila*, esmerla *Falco columbarius*, guàtlera maresa *Crex crex*, fuell de collar *Charadrius morinellus*, cucui reial *Clamator glandarius*, bosqueta pàl·lida *Hippolais pallida*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*, gralla de bec vermell *Pyrhocorax pyrrhocorax* i hortolà groc *Emberiza citrinella*.

En l'avaluació dels registres del present informe han intervingut Òscar García, Jordi Muntaner, Miguel McMinn, Maties Rebassa i Alfons Sastre. Com en anys anteriors, de coordinador ha actuat, Carles López-Jurado. Per altra banda, sentim haver de comunicar la baixa de Maties Rebassa després d'haver assolit el període màxim de quatre anys. De cara a les inevitables i convenients renovacions del Comitè, us agrairíem que presentassin candidatures raonades al seu coordinador, sempre per escrit. Gràcies a tots ells i a tots els observadors que han volgut comunicar les seves dades.

També s'hi inclouen a títol informatiu, 10 observacions a Balears corresponents a 7 espècies homologades pel Comitè de Rarezas de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), publicades en el seu darrer informe número 17 corresponent a 2000 (DE JUANA, 2002), on destaquen quatre registres homologats per primera vegada a les Balears, l'agró dimorf *Egretta gularis*, l'oca egípcia *Alopochen aegyptiacus*, l'ull de bou fosc *Phylloscopus fuscatus*, i l'estornell rosat *Sturnus roseus*. La resta d'observacions són l'ànnera canyella *Tadorna ferruginea*, sel·la ala-

blava *Anas discors*, titina citrina *Motacilla citreola*, ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus*, i el menjamosques de collar *Ficedula albicollis*.

Els registres no homologats tan sols són considerats insuficientment documentats pel Comitè, que es manifesta disposat a revisar-los en el cas que es pugui subministrar una informació més completa que els avaluï. D'altra banda, certes dades de 2002 es troben encara en el Comitè pendents d'homologació i s'inclouran en el pròxim informe.

Les espècies considerades en aquest informe són les que figuren a la "Llista de les espècies sotmeses a homologació per la SEO i el GOB", publicada a l'*Anuari Ornitològic de les Balears de 2001*, volum 16: 223-224.

MODIFICACIÓ DE LA LLISTA DE RARESES

S'inclou a la llista de rareses de la SEO una nova espècie que es menciona per primera vegada, l'ull de bou fosc, i s'incorpora també la llambritja rosada *Sterna dougallii*. Per altra banda, surt de la llista de la SEO l'ànnera canyella *Tadorna ferruginea*, i el cigne mut *Cygnus olor* deixa de ser raresa estatal i passa a ser raresa local a Balears. Les observacions de les dues darreres espècies deixaran de considerar-se a partir de l'any 2003. En aquestes espècies, com a les altres, el Comitè admetrà a estudi registres de qualsevol any sempre que estiguin convenientment documentats.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

La llista sistemàtica que segueix s'ha elaborat d'acord amb els següents punts:

S'inclouen les 112 espècies i 4 subespècies que estan considerades rares a Balears, de les quals 92 espècies i 4 subespècies han estat homologades qualque vegada, i només apareixen els registres, acceptats o no, del darrer informe de cada comitè.

S'hi publiquen només dades considerades segures.

La xifra entre parèntesis que figura a continuació del nom de l'espècie indica els registres/exemplars homologats ja pel Comitè: 1) d'anys anteriors a 2002; 2) de 2002. En el cas del CR-SEO, els comptadors de registres fan referència als conjunts d'Espanya peninsular-illes Balears (PB), i illes Balears.

A cada registre les dades s'ordenen així: 1) illa; 2) localitat; 3) nombre d'auells observats; 4) edat i sexe, si es coneixen (per dades primaverals-estivals només s'expressa edat quan no es tracta de plomatge nupcial); 5) indicació sobre si l'auell ha estat caçat, trampejat o trobat mort, i si es conserva i on; també si se'n disposen de fotografies entre la documentació en poder del Comitè; 6) data/es; 7) observador/s, en general no més de tres.

Si no s'indica altra cosa, les dates se refereixen sempre a l'any 2002.

La seqüència taxonòmica seguida és la de VOOUS (*The List of Birds of the Western Palearctic*, 1978).

Un breu comentari sobre cada espècie intenta situar les observacions en relació a allò que es coneix sobre l'estatus de l'espècie a les Balears, tenint en compte el que s'ha dit ja en informes anteriors i indicant al principi, entre parèntesis, l'àrea essencial de cria en el món.

La propietat de les dades contingudes a l'informe correspon als diferents observadors, que hauran de ser esmentats com autors a la bibliografia, reco-

manam la referència següent: AUTOR/S. In: López-Jurado, C. i CRB-GOB. 2003. "Rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2002". *Anuari Ornitològic de les Balears*, 2002. Vol. 17. GOB. Palma.

LLISTA DELS REGISTRES HOMOLOGATS

Gavia stellata
Cabussó petit (1/2, 0/0)

Gavia arctica
Cabussó (0/0, 0/0)

Gavia immer
Cabussó gros (0/0, 0/0)

Podiceps grisegena
Soterí gris (0/0, 0/0)

Podiceps auritus
Soterí de coll blanc (CR-SEO, 2000: PB 45/86, 2/3; Balears 0/0, 0/0)

Puffinus gravis
Baldritja capnegra (0/0, 0/0)

Oceanodroma monorhis
Petrell de Swinhoe (CR-SEO, 2000: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Pelecanus rufescens
Pelicà rosat (CR-SEO, 2000: PB 8/5, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Egretta gularis
Agró dimorf (CR-SEO, 2000: PB 24/24; Balears 1/1, 0/0)

1997:

Mallorca: cap de ses Salines (Santanyí), un exemplar el 17 de maig, no se diferencien subespècies (P. Korner i D. Peter).

(Paleotropical). (Primera cita a les Balears). Geogràficament a la península Ibèrica dominen les cites als litorals meridional i oriental...Quant a la fenologia, sembla evident que les arribades d'aquesta espècie a Espanya són netament estivals, posat que pràcticament totes les observacions es produeixen al període maig-juliol (de JUANA, 2002).

Threskiornis aethiopicus

Ibis sagrat (CR-SEO, 2000: PB 5/6, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Platalea alba

Becplaner africà (CR-SEO, 2000: PB 4/4, 2/1; Balears 1/1, 0/0)

Cygnus olor

Cigne mut (CR-SEO, 2000: PB 19/43, 3/6; Balears 1/8, 0/0).

Anser fabalis

Oca del camp (1/1, 0/0)

Anser albifrons

Oca carablanca (4/6, 0/0)

Anser erythropus

Oca petita (CR-SEO, 2000: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Branta leucopsis

Oca de galta blanca (0/0, 0/0)

Alopochen aegyptiacus

Oca egípcia (CR-SEO, 2000: 9/14; Balears 0/0, 1/4)

2000:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, quatre exemplars el 12 i 14 de desembre (A. Stagg i P. Vicens).

(Àfrica subsahariana i Egipte, introduït a Gran Bretanya i als Països Baixos). **Origen desconegut.** (de JUANA, 2002).

Tadorna ferruginea

Ànnera canyella (CR-SEO, 2000: PB 51/114, 10/20; Balears 6/29, 4/7)

2000:

Mallorca: Albufereta de Pollença, dos mascles el 1 de març (Maties Rebassa).

S'Albufera de Mallorca, un mascle el 10 març (P. Vicens; A. Stagg); una femella el 31 de març (A. Stagg); tres exemplars, un mascle i dues femelles, junts el 31 de desembre, una de les femelles entre el 12 de desembre de 2000 i 23 de febrer de 2001 (en companyia d'una oca egípcia) i l'altra femella i el mascle entre el 29 de desembre de 2000 i 13 de gener de 2001 (A. Stagg i P. Vicens).

1999:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, quatre exemplars el 23 de desembre (A. Stagg i K. Stagg).

1998:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, set exemplars el 4 de desembre (A. Stagg).

(Àsia centre-occidental, amb petites àrees al sudest d'Europa i nord-oest d'Àfrica). **Origen desconegut.** L'espectacular increment en les observacions d'aquesta espècie, juntament al fet que el patró resultant sigui summament difús i suggereixi aucells asilvestrats més que arribades naturals, aconsella al Comitè de Rareses la retirada de l'ànnera canyella de la llista d'espècies sotmeses a homologació, a partir de l'any 2003 (a partir d'ara només es tindran en compte les observacions que arribin relatives a 2002 o anys anteriors) (de JUANA, 2002).

Anas discors

Sel·la alablava (CR-SEO, 2000: PB 21/23, 2/2; Balears 2/3, 1/1)

2000:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, una femella el 6 i 7 de març (P. Vicens).

(Nordamèrica). A s'Albufera de Mallorca, idèntic observador registrarà una altra femella en febrer de 1997 (de JUANA, 2002).

Aythya marila

Moretó cabussó (1/2, 1/1)

Menorca, l'Albufera des Grau (Maó), una femella el 10 de desembre (O. Garcia).

(Holàrtic). La primera observació homologada va ser a s'Albufera de Mallorca al mes de novembre.

Clangula hyemalis

Ànnera glacial (2/3, 0/0)

Melanitta nigra

Negreta (4/6, 0/0)

Melanitta fusca

Ànnera fosca (0/0, 0/0)

Bucephala clangula

Ànnera d'ulls grocs (1/1, 0/0)

Circus macrourus

Arpella pàl·lida (CR-SEO, 2000: PB 3/3, 2/2; Balears 2/2, 0/0)

Aquila pomarina

Àguila pomerània (CR-SEO 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Aquila chrysaetos

Àguila reial (0/0, 0/0)

Hieraetus fasciatus

Àguila coabarrada (4/4, 0/0)

Falco columbarius

Esmerla (16/16, 2/2)

Mallorca, prat de Sant Jordi (Palma), un exemplar el 30 de setembre (L. Ventoso).

Prat de Sant Jordi (Palma), un exemplar el 12 d'octubre, hi ha fotografia (L. Ventoso, M. Jiménez i J.M. Tapia).

(Holàrtic). Dates extremes publicades, pas prenupcial darrer registre el 4 d'abril; pas postnupcial, primer registre el 30 de setembre.

Falco biarmicus

Falcó llaner (CR-SEO, 2000: PB 5/5, 1/1; Balears 0/0, 0/0)

Porzana parva

Rascletó (2/2, 0/0)

Porzana pusilla

Rasclet petit (1/1, 0/0)

Crex crex

Guàtlera maresa (2/2, 1/1)

Mallorca, Son Mora (Porreres), un exemplar el 16 d'octubre, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 1). El va agafar el 13 d'octubre el caçador Lluís Sastre i el va dur a la Conselleria, l'au es va alliberar al Parc Natural de s'Albufera de Mallorca el 22 d'octubre després d'haver estat en recuperació al Centre de Recuperació de Natura Parc (J. Muntaner, J. Mayol, M. Rebassa, X. Manzano, S. Pinya).

(Paleàrtic). Tercer registre homologat per aquest Comitè. La regressió poblacional que ha sofert en la seva àrea de distribució en les últimes dècades explicaria la seva raresa actual. Són del pas postnupcial, un al mes de juny i dos a l'octubre.

Turnix sylvatica

Guàtlera andalusa (0/0, 0/0)

Glareola nordmanni

Guatlereta d'ala negra (CR-SEO, 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Charadrius morinellus

Fuell de collar (4/7, 2/10)

Eivissa, aeroport des Codolar (Sant Josep), set exemplars els dies 8, 9 i 12 de setembre, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 2) (O. Martínez, J. Hernández i D. García).

Formentera, la Mola, tres exemplars el 25 de setembre (S. Costa i J. Costa).

(Paleàrtic nord i mitjà, Neàrtic nord-oest). Migrant presaharià que hiverna, des de setembre a abril, en una estreta zona des del Marroc a Iran. Hi ha registres previs al Comitè, les dates extremes són: prenupcial tan sols una el 4 d'abril; postnupcial, del 26 d'agost fins al 1 d'octubre.

Vanellus gregarius

Juia gregària (CR-SEO, 2000: PB 14/14, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Calidris fuscicollis

Corriol coablanca (CR-SEO, 2000: PB 10/10, 0/0; Balears 0/0, 0/0)

Calidris melanotos

Corriol pectoral (CR-SEO, 2000: PB 87/96, 3/3; Balears 4/5, 0/0)

Calidris maritima

Corriol fosc (0/0, 0/0)

Tryngites subruficollis

Corriol rogenç (CR-SEO, 2000: PB 17/18, 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Gallinago media

Cegall reial (CR-SEO, 2000: PB 5/7, 1/1; Balears 4/6, 0/0)

Tringa melanoleuca

Camagroga grossa (CR-SEO, 2000: PB 4/4, 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Tringa flavipes

Camagroga (CR-SEO, 2000: PB 25/25, 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Xenus cinereus

Xivitona cendrosa (CR-SEO, 2000: PB 23/24, 4/4; Balears 2/2, 0/0)

Micropalama himantopus

Corriol camallarga (CR-SEO, 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phalaropus tricolor

Escuraflascons de Wilson (CR-SEO, 2000: PB 8/8, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phalaropus lobatus

Escuraflascons (2/2, 0/0)

Stercorarius pomarinus

Paràsit coample (1/1, 0/0)

Stercorarius parasiticus

Paràsit (4/4, 0/0)

Stercorarius longicaudus

Paràsit coallarga (CR-SEO, 2000: PB 21/26, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Larus canus

Gavina cendrosa (8/9, 0/0)

Larus argentatus

Gavina de cames roses (1/1, 0/0)

Larus marinus

Gavinot (0/0, 0/0)

Sterna caspia

Llambritja becvermell (6/6, 0/0)

Sterna bengalensis

Llambritja bengalí (1/1, 0/0)

Uria aalge

Pingdai de bec prim (0/0, 0/0)

Foto 1. Guàtlera maresa *Crex crex* (Corncrake). Son Mora (Porreres, Mallorca), octubre 2002. Foto: Jordi Muntaner.

Foto 2. Fuell de collar *Charadrius morinellus* (Dotterel). Aeroport des Codolar (Sant Josep, Eivissa), setembre 2002. Foto: Jorge Hernández.

Columba oenas
Xixell (0/0, 0/0)

Streptopelia senegalensis
Tórtera del Senegal (CR-SEO, 2000: PB
3/3, 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Clamator glandarius

Cucui reial (4/4, 1/1)
Formentera, la Mola, un jove de l'any el
30 d'agost (S. Costa, J. Costa).
(Afrotropical). Primer registre homolo-
gat per a Formentera. A Balears el seu
estatus és d'accidental. Dates extremes,
pas prenupcial primer i darrer registre el
3 de març i 6 d'abril; pas postnupcial,
tan sols dues observacions l'11 de juny i
30 d'agost.

Coccyzus americanus
Cucui becgroc (CR-SEO, 2000: PB 1/1,
0/0; Balears 1/1, 0/0)

Caprimulgus ruficollis
Siboc (2/2, 0/0)

Calandrella rufescens
Terrot de prat (1/2, 0/0)

Lullula arborea
Cotoliu (1/1, 0/0)

Ammomanes cincturus
Terrotot cuabarrat (CR-SEO, 2000: PB
1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Anthus richardi (abans titina grossa A.
novaeseelandiae)
Titina de Richard (CR-SEO, 2000: PB
45/146, 0/0; Balears 11/20, 0/0)

Anthus hodgsoni
Titina d'esquena olivàcia (CR-SEO,
2000: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Anthus petrosus
Titina d'aigua (3/3, 0/0)

Motacilla citreola

Titina citrí (CR-SEO, 2000: 12/12, 0/0;
Balears 2/2, 1/1)

2000:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, un
exemplar el 6 d'agost (X. Vandevyvre).
(Ucraïna, Rússia oriental i Àsia).
Tercer registre per a les Balears (de
JUANA, 2002).

Cercotrichas galactotes
Coadreta (8/8, 0/0)

Oenanthe hispanica melanoleuca
Coablanca rossa subespècie oriental
(CR-SEO, 2000: 1/1, 0/0; Balears 1/1,
0/0)

Oenanthe leucura
Mèl·lera coablanca (0/0, 0/0)

Locustella luscinioides
Boscaler (1/1, 0/0)

Acrocephalus paludicola
Boscarla d'aigua (0/0, 0/0)

Acrocephalus palustris
Boscarla menjamoscards (CR-SEO,
2000: PB 4/4, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Hippolais pallida

Bosqueta pàl·lida (15/18, 1/2)
Mallorca, ses Planes (Calvià), dos
exemplars el 17 de setembre (P.A. Gar-
nett).

(Paleàrtic: Mediterrani). El pas pri-
maveral és més curt que el de tardor,
dates extremes: la primera observació el
7 d'abril, i la darrera el 26 de maig. En
canvi, en el pas postnupcial, més dilatat,
la primera és del 17 d'agost, i la darrera
del 10 d'octubre.

Foto 3. Busqueret xerraire *Sylvia curruca* (Lesser Whitethroat). Cabrera, juvenil, setembre 2001. Foto: Miguel McMinn.

Dibuix 1. Ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus* (Yellow-browed Warbler). Vall de Bóquer (Pollença, Mallorca), octubre 2000. Dibuix: John Wright.

Sylvia cantillans albistriata

Busqueret garriguer, subespècie oriental (CR-SEO 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Sylvia hortensis

Busqueret emmascarat (4/4, 1/1)

Mallorca, Albufereta de Pollença, una femella el 13 d'abril (M. Rebassa).

(Paleàrtic: Mediterrani). Quinta observació homologada. Dates extremes: primer prenupcial el 13 d'abril i darrer el 3 de juny; Postnupcial, tan sol un registre el 22 de setembre.

Sylvia nisoria

Busqueret falcó-tortet (CR-SEO, 2000: PB 2/2, 0/0; Balears 2/2, 0/0)

Sylvia curruca

Busqueret xerriaire (22/23, 0/0)

2001:

Cabrera, un jove capturat per a anellament el 30 de setembre, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 3). Un exemplar el 5 d'octubre, capturat per a anellament, hi ha fotografia (M. McMinn, A. Rodríguez, J.A. Palomar i M. Hinojosa).

(Paleàrtic). Dates extremes, pas prenupcial primer i darrer registre el 20 i 30 d'abril; pas postnupcial, primer l'11 de setembre i el darrer el 15 d'octubre. El seu estatus és de migrant rar a Mallorca i les Pitiüses.

Phylloscopus proregulus

Ull de bou reietó (CR-SEO, 2000: PB 2/2, 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus inornatus

Ull de bou de dues retxes (CR-SEO, 2000: PB 21/21, 5/5; Balears 8/8, 1/1)

2000:

Mallorca: vall de Bóquer (Pollença), un exemplar el 18 d'octubre (vegeu-ne dibuix 1) (J. Wright).

(Nord i est de Sibèria i Àsia central). (de JUANA, 2002). Ja són nou observacions per a Balears. Tots el registres són del pas postnupcial, concretament són d'octubre, entre el dia 4 i el 31.

Phylloscopus schwarzi

Ull de bou de Schwarz (CR-SEO, 2000: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus fuscatus

Ull de bou fosc (CR-SEO, 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

1997:

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), un exemplar de primer hivern, capturat per a anellament, hi ha fotografia, el 4 de maig (O. García i G. Alfolea).

(Àsia central i oriental). Primer registre per les Balears i el conjunt de Espanya que, encara que no vengui documentat més que per una fotografia i unes quantes dades biomètriques, sembla indubtable. Hi ha ja tres observacions portugueses homologades, de 18 de novembre de 1990, 1 de novembre de 1994 i 23 d'octubre de 1995 (*Ardeola*, 39: 81-82 i 43: 117; *Pardela*, 5: 13). Sorpren que no tinguem més que aquesta dada a Espanya ja que l'espècie és divagant relativament freqüent a Europa occidental amb, per exemple, 224 registres a les illes Britàniques (ROGERS *et al.*, 2001) i 25 a França (FRÉMONT *et al.*, 2002), essent tardorens, típicament d'octubre-novembre, la major part d'ells (de JUANA, 2002).

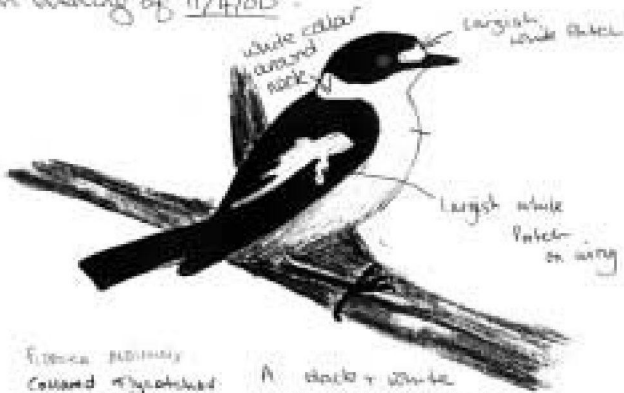
Phylloscopus collybita tristis

Ull de bou, subespècie de Sibèria (CR-SEO, 2000: 9/9, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Ficedula parva

Menjamosques barba-roja (CR-SEO, 2000: PB 17/17, 0/0; Balears 6/6, 0/0)

Photography of drawing made from notes + sketches
taken while observing birds at Cases Velles
Illuminated evening of 11/4/00.

Ficedula albicollis
Collared Flycatcher
Cases Velles
Mallorca
11/4/00

A black + white
bird, similar to Red
Flycatcher, but with full collar
and more white on forehead +
wing patch Dave Grant.

Dibuix 2. Menjamosques de collar *Ficedula albicollis* (Collared Flycatcher). Cases Velles (Pollença, Mallorca), abril 2000. Dibuix. Dave Grant.

Foto 4. Capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio* (Red-backed Shrike). Cap de ses Salines (Santanyi, Mallorca), mascle adult, octubre 2002. Foto: Lalo Ventoso.

Ficedula albicollis

Menjamosques de collar (CR-SEO, 2000: PB 23/23, 1/1; Balears 16/16, 1/1)

2000:

Mallorca: Cases Velles (Pollença), un mascle l'11 d'abril (vegeu-ne dibuix 2) (D. Grant; C. Mylne).

(Europa central i oriental i part de Turquia, el Càucus i Iran). Una vegada més es tracta d'un mascle en migració primaveral a les Balears (i ja són dotze) (de JUANA, 2002).

Aegithalos caudatus

Coaric (1/2, 0/0)

Parus ater

Ferrerico petit (1/1, 0/0)

Tichodroma muraria

Pela-roques (0/0, 0/0)

Lanius isabellinus

Capsigrany pàl·lid (CR-SEO 2000: PB 3/3, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Lanius collurio

Capsigrany d'esquena roja (27/31, 3/3)

Mallorca, Cases Velles (Pollença), un mascle el 23 de maig (L. Ventoso).

Cap de ses Salines (Santanyí), un mascle adult el 6 d'octubre, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 4) (L. Ventoso, S. Quintanilla).

Formentera, la Mola, un jove capturat per a anellament el 28 d'agost (S. Costa).

2001:

Cabrera, un jove el 16 de setembre, capturat per a anellament, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 5) (M. McMinn, A. Rodríguez, J.A. Palomar i M. Hinojosa).

(Paleàrtic). Amb aquest ja són dinou registres en pas prenupcial, primera dada el 30 d'abril, i darrera, l'1 de juny. Un registre aïllat el 28 d'agost. I

deu observacions del pas postnupcial, el primer és del 13 de setembre i el darrer, del 20 d'octubre.

Lanius minor

Capsigrany gris petit (0/0, 0/0)

Lanius excubitor

Capsigrany reial (1/1, 0/0)

Lanius excubitor/meridionalis

Capsigrany reial/reial ibèric(2/2, fins a 1999 sense aportar ssp)

Lanius senator niloticus

Capsigrany, subespècie asiàtica (CR-SEO, 2000: 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Lanius nubicus

Capsigrany emmascarat (CR-SEO, 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Pyrhcorax graculus

Gralla de bec groc (0/0, 0/0)

Pyrhcorax pyrhcorax

Gralla de bec vermell (4/7, 2/2)

Mallorca, puig de Massanella (Escorca), un exemplar el 21 de març, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 6) (S. Torrens).

Castell de Santueri (Felanitx), un adult el 31 de març (P. Vicens).

(Paleàrtic sud: Al llarg de les serres muntanyoses i les costes de penya-segats, entre les Illes Britàniques, península Ibèrica, Berberia i les Canàries, per occident, i les muntanyes del Turquestan, l'Himàlaia, Mongòlia i la Xina, per l'est). Tots els registres són observats a Mallorca.

Corvus monedula

Gralla (0/0, 0/0)

Corvus frugilegus

Gralla pelada (0/0, 0/0)

Foto 5. Capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio* (Red-backed Shrike). Cabrera, jove, setembre 2001. Foto: Miguel McMinn.

Foto 6. Gralla de bec vermell *Pyrrhocorax pyrrhocorax* (Chough). Puig de Massanella (Escorca, Mallorca), març 2002. Foto: Sebastià Torrens.

Corvus corone

Corb foraster (0/0, 0/0)

Sturnus unicolor

Estornell negre (3/3, 0/0)

Sturnus roseus

Estornell rosat (CR-SEO 2000: PB: 6/6, 1/1; Balears 0/0, 1/1)

2000:

Mallorca: vall de Bóquer (Pollença), un exemplar el 21 d'abril (C.P. Dinsdale, P. Johnson i J.R. Morris; I. Rowlands; D. Wellings).

(Sud-est d'Europa i sud-oeste d'Àsia). Primera observació homologada per a Balears, on només es coneixia el registre d'un exemplar juvenil capturat a Menorca que es conserva a la col·lecció de l'Ateneu de Maó (MUNTANER i CONGOST, 1979) (de JUANA, 2002).

Passer hispaniolensis

Gorrió foraster (4/5, 0/0)

Montifringilla nivalis

Gorrió d'ala blanca (7/11, 0/0)

Serinus citrinella

Verderol menut (4/4, 0/0)

Carduelis flammea

Passerell golanegre (CR-SEO, 2000: PB 2/6, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Bucanetes githagineus

Pinsà trompeter (7/7, 0/0)

Carpodacus erythrinus

Pinsà carminat (CR-SEO, 2000: PB 18/18, 0/0; Balears 11/11, 0/0)

Plectrophenax nivalis

Hortolà blanc (1/1, 0/0)

Emberiza citrinella

Hortolà groc (2/2, 1/1)

Mallorca, vall de Bóquer (Pollença), un mascle el 9 de març (M. Rebassa, L. Ventoso i E. Lago).

(Paleàrtic occidental). Tercer registre homologat. A l'*Anuari*, hi ha publicats sis registres previs al Comitè d'aquest migrant rar irregular. Dades extremes: primer prenupcial el 9 de març i darrer l'1 de juny; postnupcial, primer l'1 d'octubre i el darrer el 29 de desembre.

Emberiza cia

Hortolà negre (1/2, 0/0)

Emberiza pusilla

Hortolà petit (CR-SEO, 2000: PB 19/19, 2/2; Balears 4/4, 0/0)

Emberiza aureola

Hortolà caranegre (CR-SEO, 2000: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Emberiza melanocephala

Hortolà capnegre (CR-SEO, 2000: PB 9/9, 0/0; Balears 3/3, 0/0)

LLISTA DELS REGISTRES NO
HOMOLOGATS

2002:

Stercorarius parasiticus, paràsit. Cap de ses Salines (Santanyi), un exemplar el 7 de març (la descripció no exclou altres espècies semblants).

2000 CR-SEO:

Falco concolor, falcó fumat. Cap de Formentor (Pollença, Mallorca), un exemplar el 27 de juliol (informació insuficient).

Acrocephalus palustris, boscarla menjamoscards. S'Albufera de Mallorca, un exemplar el 27 de setembre (la descripció fa clara referència a l'espècie però,

donades les dificultats que presenta la seva identificació, el registre no es pot homologar per no haver estat una identificació de l'aucell a la mà).

Ficedula parva, menjamosques barbaroja. Torrent de sa Fusta (Formentera), una femella el 31 de agost (informació insuficient) (de JUANA, 2002).

1999 CR-SEO:

Pelecanus rufescens, pelicà rosat. Albufereta de Pollença (Mallorca), un exemplar el 16 d'octubre (sens dubte un pelicà, però les condicions de observació no ofereixen garanties sobre l'identitat específica).

Falco biarmicus, falcó llaner. Salobrar de Campos (Mallorca), un immadur el 6 d'octubre (descripció que no descarta plenament altres possibilitats).

Phoenicurus phoenicurus samamasicus, coa-roja ssp. *samamasicus*. Illa de Cabrera, un mascle capturat per a anellament, hi ha fotografia, el 9 d'octubre (trets que suggereixen un possible híbrid entre coa-roja i coa-roja de barraca *Phoenicurus ochruros*) (de JUANA, 2002).

1981:

Cercotrichas galactotes, coadreta. Salobrar de Campos (Mallorca), un exemplar el 17 d'octubre (descripció insuficient).

BIBLIOGRAFIA

CRAMP, S. (Ed.) 1985. *The Birds of the Western Palearctic*, vol. IV. Oxford University Press. Oxford.

- DE JUANA, E. 2002. Observaciones de aves raras en España, año 2000. *Ardeola*, 49(1): 141-171.
- FORSMAN, D. 1999. *The Raptors of Europe and The Middle East. A Handbook of Field Identification*. T. & D. Poyser. London.
- FRÉMONT, J.-Y. ET LE CHN. 2002. Les oiseaux rares en France en 2000. *Ornithos*, 9: 2-33.
- GOODERS, J. 1975. *The great book of birds*. Ed. The Hamlyn Publishing Group Ltd.
- HARRIS; SHIRIHAI i CHRISTIE, 1996. *The MacMillan Birder's Guide to European and Middle Eastern Birds*. Ed. MacMillan.
- HARRIS; TUCKER i VINICOMBE. 1990. *Bird identification*. Ed. MacMillan.
- JONSSON, L. 1994. Ocells d'Europa amb el Nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà. Edicions Omega, S.A., Barcelona.
- MULLARNEY K., SVENSSON L., ZETTERSTRÖM D. & GRANT P.J. 2001. *Guía de Aves. La guía de campo de Aves de España y de Europa más completa*. Ediciones Omega. Barcelona.
- MUNTANER J. i CONGOST J. 1979. Avifauna de Menorca. *Treb. Mus. Zool. Barcelona*.
- PETERSON, R.; MOUNTFORT, G. i HOLLAM, P.A.D. 1983. *Guía de Campo de las Aves de España y de Europa*. 4ª ed. Ed. Omega. Barcelona.
- ROGERS, M.J. AND THE RARITIES COMMITTEE. 2001. Report on rare birds in Great Britain in 2000. *British Birds*, 94: 452-504.
- SVENSSON, L. 1992. *Identification Guide to European Passerines*. 4th edition. Stockholm: Svensson.